

Aan Provinciale Staten Noord-Brabant en Gedeputeerde Staten Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch

verzonden per mail: statengriffie@brabant.nl

12 mei 2020

betreft: Bestuursakkoord 2020 – 2023 / kunst en cultuur

Geachte leden van provinciale staten en (beoogd) leden gedeputeerde staten,

“Ons Brabant”, staat er in de titel van het nieuwe bestuursakkoord 2020 - 2023. Hoezo ‘ons’? Het slaat in elk geval niet op alle Brabanders; zeker niet op de ruim 16.000 Brabanders die werken in de kunst en cultuur. Om Brabant mooier te maken, om bij te dragen aan de kwaliteit van het leven van de inwoners in onze provincie, om het werk- en vestigingsklimaat te versterken, om het onderwijs te ondersteunen bij de creatieve vorming van kinderen. Door drukbezochte en gewaardeerde festivals, tentoonstellingen, concerten en toneel-, cabaret- en dansvoorstellingen neer te zetten. Door kunstlessen te verzorgen en tentoonstellingsbezoeken te begeleiden in het basis- en voortgezet onderwijs. Door met ouderen, zieken en gehandicapten in instellingen te zingen en te dansen. Door bedrijven te adviseren. En niet in de laatste plaats door in opdracht van de provincie de ruimtelijke kwaliteit van Brabant te verbeteren.

Het woord ‘kunst’ komt in het bestuursakkoord niet voor en cultuur is voor de coalitie slechts een onderdeel van ‘vrijetijd’, niet eens een portefeuille in gedeputeerde staten waard.

Om op andere terreinen nieuw beleid mogelijk te maken worden door sommige coalitiepartners hun verkiezingsbeloftes ter zijde gelegd, waar ze kunst & cultuur eerst nog roemden als onmisbare pijler voor Brabant.

Kunst & cultuur wordt als kerntaak van de provincie geschrapt, er wordt fors op bezuinigd en de partijen die nu nog provinciale subsidies ontvangen geadviseerd “zich voor te bereiden op een geleidelijke afbouw van onze subsidierelaties, richting het ‘nieuwe normaal’ van na 2023”. Die laatste woorden alleen al. De premier gebruikt ze om ons door de coronacrisis te leiden; de nieuwe coalitie om een al ernstig door de huidige crisis getroffen sector weg te zetten.

Vereniging De Kunst van Brabant (dKvB) proeft hier weinig empathie, weinig gevoel voor saamhorigheid en een – hopelijk te herstellen - gebrek aan kennis.

De cultuursector heeft geen tractoren tot haar beschikking, maar plaveit wel de weg naar verbeelding, reflectie, schoonheid en troost. Dat mag nu niet baten. Dat breekt de cultuur op, het nieuwe provinciebestuur breekt af.

Voor het provinciebestuur betekent 'het nieuwe normaal' dat cultuurfinanciering vooral aan anderen kan worden overgelaten, aan private partijen. Met andere woorden: vooral de eigen broek ophouden! Geldt dat ook voor de ontwikkeling en innovatie van de Brabantse economie? Nee, daar niet, zie de begroting. Maar als het gaat om de trekker van de vernieuwing van de samenleving - een functie die aan kunst & cultuur is gekoppeld - geeft het provinciaal bestuur financieel niet thuis. Het gaat zo helemaal voorbij aan de betekenis van cultuur voor maatschappelijke ontwikkeling in Brabant en aan de betrokkenheid van bijna alle Brabanders.

Een overgrote meerderheid van 80% van de Brabanders vindt kunst en cultuur belangrijk, ook voor de Brabantse identiteit en bijna iedereen (90%) bezoekt culturele activiteiten. Ruim de helft beoefent zelf culturele activiteiten en meer dan een derde van de Brabantse bevolking is als vrijwilliger actief in de culturele sector (bron: *De waarde van cultuur*, 2018, rapport in opdracht van de provincie). Dit rapport bevestigt bovendien dat de culturele sector positief bijdraagt aan de economische expansie en werkgelegenheid in Noord-Brabant, naast de werkgelegenheid die de sector al uit zichzelf creëert: 16.000 banen inclusief erfgoed, 46.000 banen inclusief creatieve industrie en dienstverlening. Daar hoort een krachtig provinciaal cultuurbeleid bij. Daar hoort een ruimhartig provinciaal cultuurbudget bij!

In weerwil van wat sommigen van u wel beweren is cultuur een belangrijke economische factor. Ze realiseert zelf veel inkomsten: tegenover elke euro subsidie staat meer dan een euro aan eigen inkomsten. Ze is onmisbaar voor de portemonnee voor overheden en lokale ondernemers: via de opbrengsten uit parkeergelden, uitkoopsommen voor podia, door opdrachten aan geluids- en lichttechnici, door horecabezoek enzovoorts. Subsidie is een investering. Kunst & cultuur vraagt niet om subsidie, maar om intelligente investeringen. Aanzetten die juist leiden tot inkomstenverwerving; die sponsoren en particuliere fondsen over de streep trekken om mee te doen en zo kunstactiviteiten mogelijk maken. Provinciale subsidie is vaak de verleider die het rijk en die gemeenten overtuigt om ook mee te doen. Zo komt financiering van cultuur van de grond. Zo komen al die voorstellingen, exposities en festivals van de grond en kunnen kunstinstellingen zelf geld verdienen met de verkoop van tickets, merchandising etc.

Met dit bestuursakkoord schiet de provincie zich in eigen voet. De zo gewenste profilering van de Brabantse innovatieve en creatieve kenniseconomie wordt onder druk gezet, de pas en met succes begonnen samenwerking op cultureel gebied met de grootste Brabantse gemeenten stopt. En vooral: de geldstroom van inmiddels jaarlijks miljoenen euro's uit 'Den Haag' droogt op: het ministerie van OCW en landelijke fondsen steken steeds meer cultuurgeld in Brabant. Daar hebben provincie, steden en de kunstenaars hard voor gewerkt. Op initiatief van de provincie zelf. Die investering wordt tenietgedaan.

Bovendien vervreemdt de provincie zich van grote groepen Brabanders die kunst en cultuur waarderen en er gebruik van maken en van een hoogopgeleide creatieve laag van 46.000 beeldend kunstenaars, theatermakers en toneelspelers, modeontwerpers, popartiesten, vormgevers, schrijvers, dansers, gamebouwers, striptekenaars, filmers en fotografen en musici. En hun toeleveranciers, zoals decorontwerpers, licht- en geluidstechnici, podiumbouwers.

Er is de afgelopen jaren flink geïnvesteerd in een bloeiend cultureel netwerk in Brabant. Door provincie, gemeenten en de culturele sector samen. Met succes. Laat die investeringen niet verloren gaan. De publieksaantallen groeien. De waardering stijgt. Vanuit 'Den Haag' komt meer en meer cultuurgeld onze kant op. Noord-Brabant profileert zich steeds sterker en staat op de internationale kaart. Ondernemers benadrukken het belang van een goed cultuurklimaat voor de ontwikkeling van de economie en het woon- en werkklimaat. Onderwijzers benadrukken het belang van de bijdrage uit de creatieve sector aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren. En zorginstellingen werken steeds vaker met kunstenaars samen om de kwaliteit van het leven van ouderen en zieken te verhogen. Brabant heeft een culturele sector waar het provinciebestuur trots op kan zijn. Brabant verdient een bestuursakkoord waar alle Brabanders troost op kunnen zijn. En dan niet een met alleen maar mooie woorden, maar ook boter bij de vis.

Met vriendelijke groet,
namens bestuur en leden,

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and strokes, positioned below the text of the letter.

Ap de Vries,
voorzitter De Kunst van Brabant